

Χτίζοντας καλύτερη σχέση με τα παιδιά στην τάξη

Παρουσίαση του βιβλίου της κας Μπόννυ Μίλλερ	
"ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ"	13/01/2003
Από την Άννα Καραμάνου, ευρωβουλευτή και πρόεδρο της Επιτροπής Δικαιωμάτων των γυναικών και Ίσων Ευκαιριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	

Το βιβλίο αποτελεί έναν εξαιρετικά χρήσιμο και πρωτότυπο πρακτικό οδηγό για την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού μεταξύ δασκάλων και μαθητών, ώστε να διευκολυνθεί η μαθησιακή διδασκαλία. Η ψυχολόγος κα Miller το έχει γράψει με ευαισθησία, με βαθειά γνώση του αντικειμένου της και με πολλή αγάπη.

Το βιβλίο δίνει έμφαση στην ποιότητα της γνώσης.

Τονίζει την αξία δύο βασικών πυλώνων της σύγχρονης εκπαίδευσης:

– Κατ'αρχάς, η εκπαίδευση πρέπει να παρέχει **γνώση**. Η γνώση αυτή θα πρέπει να είναι προσανατολισμένη προς το μέλλον, προς τις νέες τεχνολογίες και το σπουδαιότερο να παρέχεται μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης,

που θα δίνει μια αίσθηση σκοπού, ενότητας και συνάφειας, σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.

– Η εκπαίδευση πρέπει να παρέχει **παιδεία και αξίες**. Να μην επικεντρώνεται, δηλαδή, μόνο στην παροχή πληροφοριών, όσο σημαντικές και αν είναι αυτές, αλλά να αναπτύσσει και «ικανότητες για την πρόσβαση στη γνώση και την εφαρμογή των πληροφοριών που θα λαμβάνουν (τα παιδιά) από διάφορες πηγές» (σελ.11). Θα πρέπει τα παιδιά να καθοδηγούνται ώστε να υιοθετήσουν αξίες χρήσιμες τόσο στην κοινωνία συνολικά, όσο και στη δική τους επαγγελματική εξέλιξη, αξίες όπως η εντιμότητα, η αυτοπειθαρχία, η υπευθυνότητα.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στη **συναισθηματική νοημοσύνη**, καθώς ικανότητες όπως η διαχείριση του άγχους και ο έλεγχος της έκφρασης των συναισθημάτων είναι απαραίτητες, τόσο στο χώρο εργασίας, όσο και στην κοινωνική και προσωπική ζωή. Κατευθυντήρια γραμμή του δασκάλου θα πρέπει να είναι ότι «Τα σχολεία διαμορφώνουν καλούς ανθρώπους, όχι μόνο καλούς μαθητές» (σελ. 35).

Η τάξη της νέας χιλιετίας θα χαρακτηρίζεται από την καλή επικοινωνία μεταξύ δασκάλου και μαθητών και από πνεύμα συνεργασίας, ώστε η μάθηση να έρχεται ευκολότερα και όχι ως αποτέλεσμα μιας καταναγκαστικής διαδικασίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, με την καλύτερη διευθέτηση των θρανίων στην τάξη (σελ. 27). Ενώ όμως δίνεται έμφαση στην ομαδικότητα, ταυτόχρονα αναδεικνύεται και ο «ρόλος της προσωπικότητας και της αυτοβελτίωσης».

Οι δάσκαλοι θα πρέπει συνεχώς να αναζητούν την ποιότητα στο έργο τους και να χρησιμοποιούν τις ολοένα και αυξανόμενες ευκαιρίες για δια βίου μάθηση, ώστε να ενημερώνονται για τις εξελίξεις στην

ειδικότητά τους, αλλά και για τις νέες εκπαιδευτικές μεθόδους που αναπτύσσονται με το χρόνο. Το πνεύμα αυτό θα πρέπει να μεταδίδουν και στα παιδιά για να τα βοηθήσουν να αγαπήσουν τη μάθηση, να την υιοθετήσουν ως στάση ζωής και να μην τη θεωρούν έξωθεν επιβεβλημένη υποχρέωση.

Η σχέση του εκπαιδευτικού με το μαθητή τίθεται στο μικροσκόπιο. Αρχικά αναλύονται οι γενικές κατευθύνσεις που θα πρέπει να ακολουθεί ο δάσκαλος. Μεταξύ αυτών ξεχωρίζει η ανάγκη να κατανοήσει ο δάσκαλος πως το παιδί πρέπει πρώτα να ικανοποιήσει κάποιες βασικές ανάγκες, για να μπορέσει να αφοσιωθεί στο σχολείο. Έτσι, αν το παιδί δεν έχει ικανοποιήσει τις φυσιολογικές ανάγκες (τροφή, στέγη, ύπνος), αν δεν αισθάνεται ασφάλεια, φροντίδα, αγάπη, εκτίμηση, τότε μάλλον θα έρθει στο σχολείο απροετοίμαστο για τη μαθησιακή διαδικασία (ιεράρχηση αναγκών του Maslow, σελ.52-53). Πέραν όμως, ενός γενικού πλαισίου κατευθύνσεων, παρέχονται συμβουλές για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων μέσα στην τάξη (όπως είναι το συνεσταλμένο παιδί, το παιδί που αντιγράφει, το παιδί με αναπηρίες, σελ. 57-66).

Έμφαση δίνεται και στη **διεπιστημονικότητα**, η οποία μπορεί να αναπτύξει τις πολλαπλές μορφές της νοημοσύνης. Έτσι, ενώ τα περισσότερα σχολικά συστήματα επιδιώκουν να αναπτύξουν τη Γλωσσολογική και Λογική-Μαθηματική Νοημοσύνη, τονίζεται ότι η εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα οφείλει να ενθαρρύνει τα παιδιά να εξερευνούν κάθε περιοχή της νοημοσύνης, δηλαδή και τη Χωροταξική, τη Σωματική-Αισθησιοκινητική, τη Μουσική, τη Διαπροσωπική, την Ενδοπροσωπική, τη Νατουραλιστική (σελ. 110-111). Το παράδειγμα διδασκαλίας για πολλαπλή νοημοσύνη που παρατίθεται στη σελίδα 113 είναι πού ενδιαφέρον. Αυτός ο τρόπος

συνδυαστικής-διεπιστημονικής διδαχής αντικατοπτρίζει τη νέα τάση στην επιστήμη και μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να αντιληφθούν πως η γνώση που αποκτούν είναι ένα εργαλείο για να κατανοήσουν τον κόσμο γύρω τους, ενώ ταυτόχρονα τους διδάσκει πόσο ενδιαφέρουσα μπορεί να είναι η ευρυμάθεια.

Χωρίς αμφιβολία, το βιβλίο αυτό αποτελεί ένα πολύτιμο σύμβουλο για κάθε δάσκαλο που επιθυμεί να βελτιώσει την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της δουλειάς του μέσα στη σχολική τάξη.